

Sluttelig foretoges:

Første Behandling af Forslag til Lov om Nedsættelse af et Udvalg angaaende Forholdet mellem Staten og Folkekirken.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 2795; Fremsættelsen findes i Tidenden Sp. 35).

Lovforslaget sættes til Forhandling.

Inger Gautier Schmit: Forslaget til den nye Straffelov, som nu for tredje Gang forelægges i Folketinget, vil sikkert ikke i Aar fremkalde nogen nævneværdig Debat, thi alle ønsker en Ordning af Straffeloven, og det nye Forslag har i de to Aar, det har været til Behandling i Rigsdagen, været under rolig, fremadskridende Drøftelse, idet Arbejdet er gaaet jævnt og efter en ensartet Retningslinie.

Helt anderledes ligger det, naar vi ser paa de kirkelige Spørgsmaal og deres Gang her paa Rigsdagen. Der er her fulgt en mærkelig svajende og usikker Linie fra den højtærede Kirkeministers Side. Ministeren lovede i Folketinget kort efter sin Tiltræden, i 1924, saa vidt gørligt, Ro om de kirkelige Spørgsmaal, thi der var andre og vigtigere Spørgsmaal, som det socialdemokratiske Ministerium var valgt til at løse: Valutasagen stod i første Linie, sociale og Erhvervs-spørgsmaal stod ligeledes paa Dagsordenen. Alligevel fik vi i 1924 Lovforslagene om de kvindelige Præster og om de sønderjydske Præstegaardsjorder, ligesom Lovforslaget om et kirkeligt Udvalgs Nedsættelse blev fremsat. Til dette sidste gav vel nok Rørdam-Sagen Anledning; men denne Sag var paa det Tidspunkt, i Efteraaret 1924, løst paa en for Kirken værdig Maade. Vel fremkaldte denne Sag en Debat i Folketinget, men i kirkelige Kredse var der i det store og hele Tilfredshed med Ministerens Afgørelse, og en Kommissions Nedsættelse i den Anledning syntes derfor upaakrævet. Lovforslagene om de kvindelige Præster og om de sønderjydske Præstegaardsjorder maatte selvsagt volde Uro, idet de begge indeholdt Konfliktstof og derfor ikke burde være fremsat ifølge Ministerens Løfte om Ro om de kirkelige Spørgsmaal; men værre blev dog Uroen, da Ministeren i 1925 forelagde Rørdam-Loven i Folketinget. Forslaget om det kirkelige Udvalg blev forelagt i Efteraaret 1924 og vedtaget i Foraaret 1925 i Folketinget med Socialdemokratiets og de Konservatives Stemmer plus en Venstremands, men naaede

først op her i Landstinget faa Dage før Samlingens Slutning, og et Resultat kunde derfor ikke opnaas.

I Samlingen 1925—26 forelagde Ministeren atter Forslaget om de kvindelige Præster og et nyt Forslag om Rørdam-Sagen. Dette Lovforslag fandt i sin Form ikke Tilslutning i Folketinget, men fremkaldte i Rigsdagen en stor Debat og ude i de kirkelige Kredse en meget stor Uro. Derimod forelagde Ministeren i Efteraaret 1925 intet Forslag om det kirkelige Udvalg. Paa Forespørgsel herom i Folketinget svarede Ministeren, at han ikke denne Gang vilde forelægge Forslaget, bl. a. fordi Lidenskaberne i dette Spørgsmaal var i saa stærk Bevægelse. Han vilde afvente roligere Tider, saa man mere objektivt kunde drøfte dette Spørgsmaal, og ganske særlig mente Ministeren, at den økonomiske Situation i Landet var saa alvorlig, at alle gode Kræfter i Rigsdagen maatte tages i Brug for at raade Bod herpaa. Ministeren vilde derfor ikke paalægge Rigsdagen en Opgave, som i saa Henseende kunde svække dens Arbejds-kraft og tage dens Tid.

I enkelte kirkelige Kredse, f. Eks. indenfor Kirkeligt Landsforbund og Kirkeligt Fællesraad, var der imidlertid blevet arbejdet stærkt paa at faa et kirkeligt Udvalg nedsat, og dette Ønske steg i Forhold til den Uro, som vakttes, da Ministeren forelagde Rørdam-Loven. Maaske paavirket af denne Stemning og i øvrigt følgende de Konservatives Stilling til det kirkelige Udvalg i 1924—25 forelagde det ærede 6te Medlem for 5te Kreds (S. Ra mussen), som alle vil vide, i December 1925 Ministerens Forslag her i Landstinget, det Forslag, som Ministeren altsaa kort Tid i Forvejen havde givet den før omtalte Begrundelse for ikke at ville fremsætte foreløbig — Rigsdagen havde, som sagt, efter Ministerens Mening større og vigtigere Opgaver at samles om. Situationen var paa det Tidspunkt politisk set ret ejendommelig, idet Ministeren jo paa den ene Side nok kunde ønske et saadant Udvalg, hvortil alle vanskelige kirkelige Stridsspørgsmaal kunde henlægges, medens han paa den anden Side maatte være vel vidende om, at Forslaget vilde virke som en Torn i Øjet paa det radikale Parti og derfor, om det blev vedtaget, vilde sætte Venskabet mellem de to Partier paa en meget haard Prøve. Ministeren holdt dog Stand og accepterede det konservative Forslag, og man saa da atter de to Partnere forsikre hinanden højt og dyrt om, at man hver for sig gennem dette Udvalgs Arbejde ønskede at opnaa noget